



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1642/2018
12.04.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА са седиштем у ..., кога у поступку по ревизији заступа Никола Мађинац, адвокат из ..., против туженог „Дома здравља Ковин“ са седиштем у Ковину, кога заступа Јован Анђелков, адвокат из ..., ради дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7783/16 од 14.12.2016. године и о ревизији тужиоца изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Гж 7783/16 од 23.03.2017. године, у седници већа одржаној 12.04.2018. године, донео је,

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7783/16 од 14.12.2016. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против решења Апелационог суда у Београду Гж 7783/16 од 23.03.2017. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Смедереву П 40/15 од 08.04.2016. године, одбачена је тужба у делу којим је тражено да суд утврди противправност поступања туженог из разлога недостављања конкурсне документације тужиоцу и поступања супротно Закону о јавним набавкама, на начин ближе описан у том ставу изреке. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужени дискриминаторски поступао према тужиоцу у поступку јавних набавки мале вредности у периоду од 2009. године до 2012. године јер није хтео да му доставља конкурсну документацију, на начин ближе описан у том ставу изреке, да се обавезе тужени да накнади тужиоцу трошкове копирања и сређивања документације према уговору о делу у износу од 12.000,00 динара као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка са каматом. Истим ставом изреке одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужени повредио начело једнакости на штету права и интереса тужиоца јер није хтео да достави тужиоцу конкурсну документацију јавних набавки мале вредности, у периоду од 2009. године до 2012. године, на начин ближе описан у изреци. Ставом трећим

изреке обавезан је тужилац да туженом исплати 42.000,00 динара на име трошкова спора.

Решењем Вишег суда у Београду П.40/15 од 22.08.2016. године одбијен је предлог тужиоца за доношење допунске пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7783/16 од 14.12.2016. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Смедереву П 40/15 од 08.04.2016. године. Ставом другим изреке одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено решење Вишег суда у Смедереву П 40/15 од 22.08.2016. године. Ставом трећим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка као неоснован.

Против наведене правноснажне другостепене пресуде ревизију је благовремено изјавио тужилац, из свих законом прописаних разлога.

Решењем Апелационог суда у Београду Гж 7783/16 од 23.03.2017. године, одбијен је као неоснован предлог тужиоца за допуну пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7783/16 од 14.12.2016. године.

Против наведеног решења ревизију је благовремено изјавио тужилац, из свих законом прописаних разлога.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник Републике Србије" бр. 72/11,55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводи ревизије којима се истичу битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2 тачке 5. и 12. ЗПП нису разматрани јер те повреде нису ревизијски разлог по члану 407. став 2. ЗПП. Такође нису разматрани ревизијски наводи о битним повредама одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са члановима 7, 8 и 230. ЗПП истакнутим у вези са поступком пред првостепеним судом, јер се у ревизијском поступку, битна повреда из члана 374. став 1. ЗПП може истицати само ако је учињена у поступку пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени Дом здравља је у периоду од 2009. године до 2012. године спроводио поступке јавних набавки мале вредности за грађевинске и грађевинско-занатске радове. Тужилац се у више наврата обраћао туженом са захтевом за достављање конкурсне документације јавних набавки које је тужени спроводио. Тужени захтеву тужиоца није удовољио и уговори су закључени са другим понуђачима. Тужилац сматра да је недостављањем обавештења о поступку спровођења јавних набавки дискриминисан у односу на остале понуђаче јер није био у могућности да достави понуду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су закључили да тужилац није био дискриминисан у поступцима јавне набавке које је спроводио тужени.

Ступањем на снагу Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008) дана 06.01.2009. године престао је да важи Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 39/2002, 43/2003, 55/2004 и 101/2005), осим одредаба чл. 123, 124. и 125. тог закона (које регулишу поступке јавних набавки малих вредности), које ће се примењивати до дана доношења подзаконског акта из члана 26. став 3. овог закона (по ком министар надлежан за послове финансија уређује поступак набавке малих вредности). Према члану 123. став 4. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 39/2002, 43/2003, 55/2004 и 101/2005), у поступку јавних набавки мале вредности наручилац је дужан да прибави најмање три понуде и обавести понуђаче о елементима који улазе у цену јавне набавке. Према ставу 7, уговор о јавној набавци мале вредности додељује се понуђачу који под једнаким условима понуди најнижу цену. Правилник о поступку јавне набавке мале вредности („Службени гласник РС“ 50/09) ступио је на снагу 18.07.2009. године (престао да важи 01.04.2013. године) и према члану 9. став 1. тог Правилника, у поступак јавне набавке мале вредности, наручилац позива најмање три потенцијална понуђача да поднесу понуде. Према члану 14. Правилника, обавештење о закљученом уговору о јавној набавци или обавештење о обустави поступка јавне набавке, наручилац објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ у роковима који су прописани законом којим се уређују јавне набавке.

Према цитираним одредбама, тужени није био дужан да конкурсну документацију доставља свим заинтересованим лицима, већ да позове најмање три потенцијална понуђача, што је и учинио, а што међу странкама није било спорно. Тужилац не тврди да је тужени повредио одредбе Закона у погледу оглашавања јавних набавки, па неосновано ревизијом истиче да је дискриминисан тако што није имао могућности да сазна о тендерима које је спроводио тужени. Имајући у виду да не постоји обавеза туженог да заинтересована лица обавештава о поступку јавне набавке, те да тужилац не истиче конкретну повреду поступка спровођења јавних набавки мале вредности, правилан је закључак нижестепених суда да тужилац није учинио вероватним постојање дискриминаторског поступања, у смислу члана 45. став 2. Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“ 22/09).

Тврдња тужиоца да услед недостављања документације од стране туженог није имао могућности да оствари заштиту права понуђача и јавног интереса прописан одредбама чланова 100-118. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 116/2008), у роковима које тај Закон прописује јер се по члану 107. став 3, захтев за заштиту права може поднети у току целог поступка јавне набавке, такође се не може прихватити као доказ дискриминаторског поступања, у ситуацији када тужилац недостављањем документације није повредио поступак спровођења јавних набавки мале вредности, па тиме тужени није могао онемогућити тужиоца да штити своја права по том Закону.

Према члану 17. Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“ 22/09), који прописује дискриминацију у пружању јавних услуга и коришћењу објеката и површина, као посебан случај дискриминације, дискриминација у пружању јавних услуга постоји ако правно или физичко лице, у оквиру своје делатности, односно занимања, на основу личног својства лица или групе лица, одбије пружање услуге, за пружање услуге тражи испуњење услова који се не траже од других лица или групе лица, односно ако у пружању услуга неоправдано омогући првенство другом лицу или групи лица. Имајући у виду да је тужени као наручилац, у поступку јавних набавки мале вредности, имао право избора између три понуђача, те да тужилац није доказао да је уговор закључен са лицима која нису испуњавала услове, односно са лицима којима је неоправдано омогућено првенство, правилно су нижестепени судови закључили да нема дискриминаторског поступања. Зато је ревизија тужиоца против става првог изреке другостепене пресуде неоснована.

Правилан је закључак нижестепених суда да није било услова за доношење допунске првостепене пресуде. Пресудом се одлучује о тужбеном захтеву, а не о тужбеном предлогу. То значи да суд нема обавезу да се по сваку цену држи тужбеног предлога, што се посебно односи на форму тужбеног предлога коју чине сувишне и непотребне чињеничне констатације, иако се правна заштита односи на субјективно право тужиоца. Изреком пресуде одлучује се о суштинском захтеву тужиоца, а не о његовом формалном предлогу. Изреком пресуде одлучено је о тужбеном захтеву за заштиту од дискриминације на основу чињеничних навода које је тужилац истицао током поступка, због чега није било услова за доношење допунске пресуде. Зато је неоснована ревизија тужиоца изјављена против другостепене пресуде у ставу другом изреке.

Испитујући побијано решење Апелационог суда у Београду Гж 7783/16 од 23.03.2017. године, на основу члана 420. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија није основана.

Побијаним решењем другостепеног суда одбијен је предлог за доношење допунске другостепене пресуде са образложењем да је суд одлучио о свим жалбама тужиоца. Имајући у виду да је другостепени суд пресудом одлучио о жалби против првостепене пресуде и о жалби против решења којим је одбијен предлог за допуну пресуде, правилно је одбијен предлог за доношење допунске другостепене пресуде, у смислу члана 356. став 1. ЗПП.

Имајући у виду да тужилац у ревизијском поступку није успео, не припадају му трошкови тог поступка у смислу члана 153. и 154. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић